

महाभारतम्
सभापर्वम्

॥ १ ॥

वैशंपायन उवाच ।

ततोऽब्रवीन्मयः पार्थ वासुदेवस्य संनिधौ ।

प्राञ्जलिः श्लक्ष्णया वाचा पूजयित्वा पुनः पुनः ॥ १ ॥

अस्माच्च कृष्णात्संक्रुद्धात्पावकाच्च दिधक्षतः ।

त्वया त्रातोऽस्मि कौन्तेय ब्रूहि किं कर्वाणि ते ॥ २ ॥

अर्जुन उवाच ।

कृतमेव त्वया सर्वं स्वस्ति गच्छ महासुर ।

प्रीतिमान्भव मे नित्यं प्रीतिमन्तो वयं च ते ॥ ३ ॥

मय उवाच ।

युक्तमेतत्त्वयि विभो यथात्थ पुरुषर्षभ ।

प्रीतिपूर्वमहं किं चित्कर्तुमिच्छामि भारत ॥ ४ ॥

अहं हि विश्वकर्मा वै दानवानां महाकविः ।

सोऽहं वै त्वत्कृते किं चित्कर्तुमिच्छामि पाण्डव ॥ ५ ॥

अर्जुन उवाच ।

प्राणकृच्छ्रादिमुक्तं त्वमात्मानं मन्यसे मया ।

एवं गते न शक्यामि किं चित्कारयितुं त्वया ॥ ६ ॥

न चापि तव संकल्पं मोघमिच्छामि दानव ।

कृष्णास्य क्रियतां किं चित्तथा प्रतिकृतं मयि ॥ ७ ॥

वैशंपायन उवाच ।

चोदितो वासुदेवस्तु मयेन भरतर्षभ ।

मुहूर्तमिव संदध्यौ किमयं चोद्यतामिति ॥ ८ ॥

चोदयामास तं कृष्णः सभा वै क्रियतामिति ।
 धर्मराजस्य दैतेय पादशीमिह मन्यसे ॥ १ ॥
 यां कृतां नानुकुर्युस्ते मानवाः प्रेक्ष्य विस्मिताः ।
 मनुष्यलोके कृत्स्नेऽस्मिंस्तादृशीं कुरु वै सभाम् ॥ १० ॥
 यत्र दिव्यानभिप्रायान्पश्येम विहितांस्त्वया ।
 आसुरान्मानुषांश्चैव तां सभां कुरु वै मय ॥ ११ ॥
 प्रतिगृह्य तु तद्वाक्यं संप्रहृष्टो मयस्तदा ।
 विमानप्रतिमां चक्रे पाण्डवस्य सभां मुदा ॥ १२ ॥
 ततः कृष्णाश्च पार्थश्च धर्मराजे युधिष्ठिरे ।
 सर्वमेतद्यथावेद्य दर्शयामासतुर्मयम् ॥ १३ ॥
 तस्मै युधिष्ठिरः पूजां यथार्हमकरोत्तदा ।
 स तु तां प्रतिजग्राह मयः सत्कृत्य सत्कृतः ॥ १४ ॥
 स पूर्वदेवचरितं तत्र तत्र विशां पते ।
 कथयामास दैतेयः पाण्डुपुत्रेषु भारत ॥ १५ ॥
 स कालं कं चिदाश्वस्य विश्वकर्मा प्रचिन्त्य च ।
 सभां प्रचक्रमे कर्तुं पाण्डवानां महात्मनाम् ॥ १६ ॥
 अभिप्रायेण पार्थानां कृष्णास्य च महात्मनः ।
 पुण्येऽहनि महातेजाः कृतकौतुकमङ्गलः ॥ १७ ॥
 तर्पयित्वा द्विजश्रेष्ठान्पायसेन सहस्रशः ।
 धनं बहुविधं दत्त्वा तेभ्य एव च वीर्यवान् ॥ १८ ॥
 सर्वर्तुगुणसंपन्नां दिव्यरूपां मनोरमाम् ।
 दशकिष्कुसहस्रां तां मापयामास सर्वतः ॥ १९ ॥

॥ २ ॥

वैशंपायन उवाच ।